

Obsah

Základy chovu a šlechtění koz (J. Křížek, D. Večeřová)	5
Domestikace a stavy koz ve světě	5
Plemena koz	7
Dojná plemena	7
Masná plemena	9
Srstnatá plemena	9
Plemena s kombinovanou užitkovostí	9
Užitkové vlastnosti koz	11
Exteriér	11
Přenos vlastností z rodičů na potomstvo	14
~~Rohatost a bezrohost~~	15
Adaptabilita	16
Reprodukční vlastnosti	16
Stavba pohlavního aparátu a pohlavní cyklus koz	16
Zapouštění koz	19
Volné zapouštění	19
Skupinové zapouštění	19
Individuální zapouštění	19
Zařazování do chovu (V. Mátlová)	20
Kocení (V. Mátlová)	21
Skupinové kocení	21
Individuální kocení	23
Příznaky porodu	23
Porod	24
Kontrola po porodu (V. Mátlová, M. Skřivánek)	24
Produkční vlastnosti (J. Křížek, D. Večeřová)	26
Produkce mléka	26
Laktace (J. Škarda)	26
Mléčná žláza a její sekrece	27
Růst, vývoj a funkce mléčné žlázy	28
Terminologie	29
Laktační křívka u koz	30
Faktory ovlivňující mléčnou užitkovost (J. Křížek, D. Večeřová)	30
Kvantitativní produkce mléka	30
Kvalitativní produkce mléka (J. Křížek, J. Škarda)	43

Význam kozího mléka v dětské výživě (H. Šafaříková)	49
Produkce masa (J. Křížek, D. Večeřová)	53
Faktory ovlivňující produkci masa	54
Reprodukce	54
Jatečná hodnota	55
Domácí porážka	56
Zpracování kožek	57
Produkce srsti	59
Zlepšování užitkových vlastností	61
Kontrola užitkovosti	61
Selekce	63
Křížení	64
Technika a technologie chovu koz (V. Mátlová)	66
Systémy chovu koz	66
Pastevní chov	67
Dočasná pastva	67
Účelová pastva	69
Společná pastva	69
Intenzívní způsoby pastvy	70
Oplocení pastviny	70
Zajištění porodů na pastvě	71
Stanovení krmné dávky	71
Stájový chov	72
Stájové mikroklima	73
Ustajovací objekty	74
Typy ustájení	78
Vazné ustájení	78
Volné ustájení	78
Ustájení plemenných kozlů	81
Oddělení zvířat	82
Způsob dávkování krmiva	82
Skladovací prostory	84
Hnojiště	85
Technika chovu	85
Zoohygienická opatření	85
Označování koz	85
Péče o srst a kůži	86
Péče o paznehy	86
Odrohování	88

Kastrace	88
Odčervení a prevence	89
Čištění a desinfekce	89
Dojení	91
Ruční dojení (J. Křížek)	91
Strojní dojení (V. Mátlová)	93
Technika dojení	98
Zasušování	100
Zpracování mléka	101
Výroba sýra	102
Vybavení sýrárny	104
Výživa a krmení koz (P. Šimák)	106
Stavba zažívacího aparátu koz (J. Křížek, P. Šimák)	106
Fyziologie výživy a trávení	106
Krmiva a jejich využití (P. Šimák)	108
Objemná krmiva	109
Siláže	110
Krmné okopaniny	110
Náhradní krmiva	110
Zelená píce	111
Jadrná krmiva	111
Bílkovinná krmiva	112
Vedlejší produkty	112
Koncentrovaná krmiva	112
Vitamíny	112
Minerální látky	113
Napájení koz	115
Krmná technika a příprava krmiv	115
Silážování	117
Senážování	118
Krmné dávky pro kozy	119
Zimní krmné období	119
Letní krmné období	121
Sestavování krmných dávek	125
Výživa koz v průběhu laktace	128
Vliv výživy na produkci a kvalitu kozího mléka	131
Odchov kůzlat (V. Mátlová)	133
Odchov u matek	133
Umělý odchov	133
Odstav kůzlat	135
Krmení odstavených kůzlat (V. Mátlová, P. Šimák)	136

Odchov po odstavu (V. Mátlová)	137
Dokrm kůzlat	137
Péče o zdraví kůzlat	138
Krmení plemenných kozlů (P. Šimák)	139
Nejvýznamnější onemocnění koz (M. Skřivánek)	140
Charakteristika zdravého zvířete	140
Charakteristika nemocného zvířete	141
Opatření při vzniku nemoci	142
Obecné zásady prevence onemocnění	143
Vrozené vývojové poruchy	143
Orgánová onemocnění	143
Zánět kůže	143
Příměť pysková (M. Skřivánek, J. Škarda)	144
Onemocnění mléčné žlázy (J. Škarda)	145
Morfologické anomálie vemene a struků	145
Předčasná laktace	145
Edem vemene	145
Nemoci kůže vemene	146
Hnisavé a nekrotické infekce kůže	146
Papilomatóza	146
Solární zánět kůže vemene	146
Záněty mléčné žlázy (mastitidy)	147
Onemocnění trávicího traktu	150
Ucpání jícnu	150
Akutní nadmutí	150
Bachorové dysfunkce	151
Zánět slezu a střev	152
Onemocnění močového aparátu	153
Zánět ledvin	153
Močové kameny	153
Poruchy látkového metabolismu	154
Ketóza	154
Chudokrevnost	155
Poruchy metabolismu vápníku, fosforu a hořčíku	155
Poruchy metabolismu stopových prvků	156
Nutriční svalová dystrofie	157
Hypovitaminóza A	158
Cerebrokortikální nekróza	158
Infekční onemocnění	158
Nakažlivá hniloba paznehtů	158

Listerióza	159
Potraty u koz	160
Enterotoxémie	160
Tetanus	161
Pasteurellóza	161
Paratuberkulóza	161
Kaseózní lymfadenitis	162
Kontagiózní pleuropneumonie	162
Infekční agalakcie	162
Infekční keratokonjunktivitis	163
Slintavka a kulhavka	163
Neštovice ovcí a koz	163
Katarální horečka	163
Plicní adenomatóza	164
Maedi-visna	164
Artritis-encefalitis koz	165
Klusavka	165
Parazitární onemocnění	166
Endoparazitózy	166
Kokcidióza	166
Motoličnatost	166
Tasemničnatost	166
Plicní červivost	167
Slezová a střevní červivost	167
Ektoparazitózy	168
Svrab	168
Vši a všenky	168
Otravy	169
Mykotoxikózy	169
Otrava měďi	169
Otrava dusičnany	169
Přehled platných předpisů, týkajících se veterinární péče v chovu koz (M. Skřívánek)	170
Úvod do ekonomiky a marketingu (J. Křížek)	171
Náklady	171
Tržby	172
Marketing	173
Literatura	175